

Szent-Györgyi professzor és Roger Martin du Gard közös könyvet tervez a békéről

Szegedre jön a Nobel-díjas francia író a Nobel-díjas magyar tudóshoz - Egy szegedi egyetemi hallgató doktori disszertációt ír du Gard-ról

(A Délmagyarország munkatársától.) A magyar közönség talán soha olyan nagy érdeklődést nem tanúsított még a Nobel-díjjal kitüntetett tudósok és írók iránt, mint a legutóbbi, az októberi döntés óta, ami különben természetes is, hiszen most történt először, hogy ez a legelőkelőbb testület magyar tudóst, magyar egyetem professzorát tüntette ki a Nobel-díjjal dr. Szent-Györgyi Albert személyében. Ma már megállapítható minden elfogultság nélkül, hogy Szent-Györgyi Albert kitüntetése nagyobb szolgálatot tett a magyarság ügyének, mint akár a legtervszerűbb, a legköltségesebb propaganda, mert éppen a legkiválóbbak, a legjobbak figyelmét terelte Magyarországra és a magyarság problémáira. Szent-Györgyi Albert kitüntetésének hatását a nemzetközi viszonylatban még inkább fokozzák azok a nagyszerű főlemelő és megnyugtató megnyilatkozások, amelyekben a Nobel-díjas professzor minden alkalommal újból és újból hitet tesz a béke, a humanizmus és a legtisztább, legemelkedettebb hazaszeretet elve mellett.

Amikor Szent-Györgyi Albert átvette a svéd királytól Stockholmban világraszóló kitüntetését, ott megismekedett a Roger Martin du Gard-ról, az irodalmi Nobel-díj nyertesével. A magyar tudós és a francia író között igen szoros szellemi barátság keletkezett, amelynek valószínűleg irodalmi eredményei is lesznek. Arról van szó, hogy a két Nobel-díjas — hír szerint — közös könyvet fog írni a békéről.

Dr. Szent-Györgyi Albert, akinél érdeklődtünk az érdekes terv iránt, nem ad határozott választ.

— Igen — mondja — volt szó közöttünk ilyenféléről, de ez ebben a pillanatban kicsit távolinak látszó gondolat. Találkozásunk óta nem szakadt meg ugyan a kapcsolat közöttünk, de kicsit nehezebb vált az érintkezés. Hetekbe telik, amíg leveleink megtalálják egymást. Ennek pedig az az oka, hogy Martin du Gard mindig utazik, hosszabb időt nem igen tölt egy helyben. Ha Párisba írtam neki, a levelem valószínűleg Olaszországban érte utol. Szó volt arról is, hogy a közeljövőben találkozunk és megbeszéljük tőzetesebben a Stockholmban fölvetődött gondolatot, de kölcsönös elfoglaltságunk miatt erre a találkozásra eddig még nem adódott alkalom.

— Hallottunk arról is, hogy a Nobel-díjas francia író Szegedre is ellátogat, hogy professzor urral itt találkozzék — mondtuk.

— Igen, erről is volt szó és lehet, hogy erre is sor kerül egyszer, de egyelőre még nagyon bizonytalan, hogy mikor. — válaszolta Szent-Györgyi Albert, aki erről az érdekes tervről többet semmiképpen sem volt hajlandó elárulni.

Martin du Gard-nak különben más kapcsolata is támadt időközben Szegedről, még pedig a szegedi egyetem egyik fiatal hallgatójával, aldobolyi Nagy Helgával, aki a bölcsészeti fakultás francia-olasz szakos hallgatója. Aldobolyi Nagy Helga, aki jelenleg a grázi egyetemen tökéletesíti német és francia nyelvtudását, doktori szakdolgozatának témájául az irodalmi Nobel-díj legutóbbi kitüntetettjét, a francia Martin du Gard-t választotta, még pedig tanárának, dr. Zolnai Béla professzornak a tanácsára. A fiatal filozófnő nagy lelkesedéssel látott még a télen munkához, amelyről csillagzó szemmel beszél:

— Roger Martin du Gard — mondja lelkesülten — a Nobel-díjat a Les Thibault című regénysorozatával nyerte el. A Nobel-díjas francia író Zolnai professzor ajánlotta nekem szakdolgozati témául. Dolgozatomat, ha elkészülök vele, valószínűleg könyv alakban is megjelentetem. Erre vonatkozólag már kaptam is ajánlatokat. Martin du Gard ropant furcsa ember. Rideg, barátságtalan. Legelőkelőbb is így hallottam róla. Levelet írtam neki, bár nem volt sok reményem, hogy válaszoljon levelemre, mert most, hogy a Nobel-díj világhíressé tette, a legelőkelőbb világlapok munkatársai sem tudtak nyilatkozatot szerezni tőle. Próbá: szerencse, gondoltam és nagy nekifohászkodás után megírtam neki, hogy róla szeretném írni disszertációm. Arra kértem, adjon készülő munkámhoz néhány utbaigazítást.

— Az előzmények után magam lepődtem meg a legjobban, amikor alig egy hét múlva már a kezembben volt a válasza.

Boldogan, sugárzó arccal mutatja Martin du Gard hozzáírt levelét, amelynek kedves, közvetlen hangja alaposan megcáfolja a francia író ridegségéről szárnyra kelt híreket.

»Chère Mademoiselle — írja levelében aldobolyi Nagy Helgának a Nobel-díjas francia író —, nagyon zavarban vagyok, hogy a kérdésére hogyan válaszoljak, mert eddig nagyon kevés kritikai tanulmány jelent meg tevékenységemről, a Nobel-díj óta megjelent tanulmányok pedig telve vannak hibával. A Nouvelle Revue Française kiadott egy kis nyomtatványt, amelyet önnek nagyon szívesen elküldenék, ha nem volnék uton, egy értekezést, amelyet Lalou írt rólam. Hogy Lalou hogyan dolgozott, nem tudom, de a tanulmány nagyon jó, el kell ismernem. És mindaz, amit ír, igaz. Műveim analízise is jól felfogott. (Martin du Gard levelében ezután néhány szakdolgot közöl, majd így folytatja levelét:) Ugy gondolom, hogy jobb kiinduló pontot nem találhatunk René Lalou művénel. Mindezeket előre bocsátva úgy gondolom, hogy az író mindig művében kell keresni. Ha van türelme jól átolvasni műveimet és bátorsága kifejezni impresszióit, biztosan eredményes munkát fog végezni. Fogadja legjobb kívánságaimat és rokonszenve-met,

Roger Martin du Gard.

Nagy Helga egyre lelkesültebben beszél a francia íróról és a saját dolgozattervéről. Ő is hallott arról, hogy Martin du Gard Szegedre készül, Szent-Györgyi Alberthez.

Vasaláshoz használjon

„LIKALIT“

faszénkockát

Nem porlódik, szagtalan, füstmentes. Kapható minden fűszer- és festékkereskedésben. Főelárusító

Vértes

Szénkereskedelmi r. t.

Szeged, Boldogasszony sugárút 17. szám.

— Martin du Gard — mondja — nagy pacifista, úgy tudom, hogy a közeljövőben meglátogatja Szegeden Szent-Györgyi professzort, akivel nagyon összebarátkozott. Allítólag közösen akarnak könyvet írni a béke gondolatáról. Pályafutása a Jean Barois című regényével kezdődik, amelyben rengeteg szó esik a békéről. Ebben a könyvében is az embert rajzolja. A regény egy egész emberi élet története. Legszebb, legigazibb jelenete, amikor a kisváros kétkedő papja azért megy el Barois-hoz, hogy döntő érveket nyerjen az egyháztól való elszakadásához. Barois tudományos kétségei azonban a hitét erősítik meg véglegesen. Magyarországon du Gard-nak a Vieille France című művét ismerik leginkább, amely Illés Endre fordításában Vén Európa címmel jelent meg. Ezt a könyvét a francia író falusi életképnek nevezi.

Nagy Helga beszél még a francia író Nobel-díjjal kitüntetett regényciklusáról, a Thibault-sorozatról, amely egy család történetét öleli fel.

— Martin du Gard legjobban maga is első könyvét, a Barois-t szereti a legjobban. A regény hőse, Jean Barois egyellen igaz barátja, Montaigne tolmácsolja magának az írónak a jelmondatát: „A legjobban azt szeretném, ha úgy olvasnának, mintha minden könyvem elején ott állna a mottó: nem tanítok, csak mesélek.“

Nagy Helga nagyon boldog, hogy levelet kapott a Nobel-díjas írótól, de öröme még inkább fokozódott, amikor nem sokkal később újabb küldemény érkezett címére Párisból. Roger Martin du Gard elküldötte neki tizenöt kötetben eddig megjelent munkáit. Nagy Helga most eredetiben tanulmányozhatja disszertációjának tárgyát, de azért — mint mondja — külföldi tanulmányútja során ha csak teheti, személyesen is föl fogja keresni a Nobel-díjas író, aki ilyen kedvesen cáfolta meg a ridegségéről elterjedt híreket.

Magyar László.

Zongorát hangol RAKOVSKY

speciál és hangversenyhangoló. Széchenyi-tér 3. földszint. Zongora, elsőrendű gyártmány eladó. Megtekinthető 12-2 óráig.

Májusi ingyen szerelem

át esillárjait, ha szükségletét cégnél szerzi be. — Tekintse meg vételkötelezettség nélkül óriási raktáramat.

Fonyó Soma

Villamossági szaküzlet, Kőlcsey ucca 4. Csere!

Telefon 11-65. Részlet!